

3.6.2016

Valtioneuvoston kanslia

Viite: VNK015:00/2015

Asia: Lausuntopyyntö: Euroopan meri- ja kalatalousrahaston yhdenntyn meripolitiikan varojen monivuotinen käyttösuunnitelma 2016 - 2020

Otsikkoasiassa Suomen Satamaliitto ry haluaa nostaa lausuntonaan esille seuraavaa:

Yleistä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) Suomen toimintaohjelman 2014 - 2020 strategian meripolitiikkaa koskevan osion mukaan tavoitteena on parantaa meriympäristön suojelua sekä luoda edellytyksiä meriluonnonvarojen monipuoliselle ja kestäväälle hyödyntämiselle. Strategian mukaan tavoitteena on edistää merellisten toimintojen ja tavoitteiden yhteen sovittamista esimerkiksi meripolitiikan kansallista koordinaatiota ja yhteistyötä kehittämällä.

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman meripolitiikan rahoituksella pyritään edistämään kansallisen meripolitiikan vaikuttavuutta.

Käyttösuunnitelmassa todetaan, että EMKR:n meripolitiikkarahoituksen turvin toteutetuissa hankkeissa on hyvä ottaa huomioon alan kansainvälinen yhteistyö ja esimerkiksi EU:n Itämeri-strategian puitteissa toteutettavat meripolitiikkaan liittyvät hankkeet pyrkien synergiaan ja kansainvälisten hankkeiden hyödyntämiseen.

Meren tilan parantaminen, merialueiden valvonnan kehittäminen, merialueita koskevan tiedon ylläpito ja seuranta sekä merialuesuunnittelun edistäminen ovat itsenäisiä meripolitiikan ydinosaia jotka on huomioitu EU:n yhdenntyissä meripolitiikassa. Meriklusterin osaamispohjan vahvistaminen ja kansallisen meripolitiikan kehittäminen ovat horisontaalisia tavoitteita, jotka luovat edellä mainituille neljälle tavoitteelle mahdollisimman hyvät edellytykset toteutua.

3.6.2016

Yhtenäinen Kansallinen meripolitiikka (5.5) on tärkeä tavoite ja vaatii eri hallinnonalojen tiivistä koordinoitua. Sen toteuttamisessa tulee myös huomioida merenkulkuun sekä meriteollisuuteen liittyvät asiat ja mm. Suomen meriliikennestrategian 2014 - 2022 tavoitteet ja toimenpiteet.

Yhteistyön kehittäminen

Viranomais-toiminnanharjoittaja -rajapinnan kehittäminen

Yhteistyöllä on tärkeä rooli kaikissa kansallisen meripolitiikan eri teemoissa. Suomessa on toimivia ja tuloksellisia esimerkkejä hallinnonalojen rajat ylittävistä yhteistoimintamekanismeista, kuten merellisten viranomaisten METO-yhteistyöstä ja meriliikenteen alus- ja ympäristöturvallisuutta parantavasta kansainvälisestä liikenteenohjauksesta.

Merialueen valvonnan (5.1) teemaan sisältyy luontevasti viranomaisten hallinnonrajat ylittävän yhteistyön kehittäminen suhteessa toiminnanharjoittajiin. Satamien turvallisuussuunnittelun yksinkertaistaminen –hankkeessa (LVM julkaisu 12/2015) kartoitettiin satamatoimialan lakisäädöksiä turvallisuussuunnitteluvelvoitteita eri hallinnonalojen lainsäädännöstä. Toimeenpanoltaan monimutkaisimpia ja työläimpiä ovat turvallisuusvelvoitteet, joihin liittyy ohjausta ja valvontaa useammalta kuin yhdeltä hallinnonalalta, kuten vaarallisten aineiden kuljetusten turvaaminen, öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmiudet sekä satamien turvatoimien ylläpito.

Pidämme tärkeänä kehittää viranomaisyhteistyön menettelyitä: sähköistä tiedonvaihtoa yhteisine tietokantoinen, työnjaon rajapintojen täsmentämistä ja tarkastuksien yhteensovittamista. Myös lainsäädännön yksinkertaistamiselle ja päällekkäisyyksien purkamiselle on tarve. Toimilla kevennetään paitsi viranomaisten myös valvonnan kohteena olevien yritysten toimintaa samalla edistään meripolitiikan sisällöllisiä tavoitteita. Ne edistävät myös valtioneuvoston kärkihankkeita julkisten palveluiden digitalisaatiota, säädösten sujuvoittamista sekä johtamisen ja toimeenpanon parantamista.

Samoja päämääriä palvelee merellisessä toimiympäristössä toimivien yritysten riskienarvioinnin ja turvallisuussuunnittelun kehittäminen. Siirtyminen nykykäytäntönä olevista sektorikohtaisista turvallisuussuunnitelmista yhdenmennyihin, eri hallinnonalojen vaatimukset yhteen kokoaviin suunnitelmiin liittyy sekä viranomaisrajapintaan (5.1 - suunnitelmien auditointi ja toiminnan valvonta) että osaamisen kehittämiseen (5.6) sekä yrityksissä että viranomaistyössä.

3.6.2016

Laajempaan yhteistyöhön uusilla toiminta- ja rahoitusmekanismeilla

Meriosaamisen ja yhteistyön kehittäminen (5.6) on mielestämme erittäin tärkeä teema rahoituksen kohdentamisen osalta. Kuten käyttösuunnitelmassa todetaan, niin uudenlaiset yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuudet sekä vahventuva yhteistyö ja kansainvälinen toiminta edistävät merellisten liiketoimintojen kasvua sekä parantavat hallinnon ja tutkimuksen toiminnan vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Itämeren alueen kansainvälinen yhteistyö elinkeinon, tutkijoiden ja hallinnon välillä edistää meriympäristön suojelun ja kestäväen merenkulun tavoitteita sekä mahdollistaa suomalaisten toimijoiden kilpailukyvyn vahvistumisen eurooppalaisilla markkinoilla.

TEM:n Meri-ohjelman rahoittama kaksivuotinen Suomen meriklusteriverkosto –hanke on tiivistänyt yhteistyötä ruotsalaisten perustaman Zero Vision Tool – yhteistyöalustan kanssa (www.zerovisiontool.com). Yhteistyöllä tavoitellaan parempia mahdollisuuksia kehittämishankekokonaisuuksiin (teknologiaa, investointeja, infrahankkeita, tutkimusyhteistyötä) ja sitä kautta myös mahdollisuuksia yhteiseurooppalaisiin rahoituskokonaisuuksiin. Zero Vision Tool –yhteistyö mahdollistaa suomalaisten mukaan pääsyn investointi- ja tutkimushankkeisiin, tiedonvaihtoon sekä EU-rahoituksen parempaan hyödyntämiseen. Yhteistyötä on tarkoitus laajentaa jatkossa koko Itämeren alueelle. Tiedonvaihto ja yhteistyö ovat avainasemassa rakennettaessa kilpailukykyisempää merellistä liiketoimintaa Itämeren alueella.

Yhteistyön kansallinen koordinointi ja edistäminen edellyttävät systemaattista ja pitkäjänteistä työtä. Pidämme tärkeänä, että suomalaisten toimijoiden osallistuminen olemassa olevaan Itämeren alueen yhteistyöhön ja Itämeren maiden yhteistyö EU:n suuntaan on turvattu jatkossakin. Yhteistyötä käynnistettäessä kansallinen rahoitus turvaa sen alkuvaiheen ja mahdollistaa toiminnan vakiinnuttamisen.

SUOMEN SATAMALIITTO RY

Kirsti Tarnanen-Sariola
apulaisjohtaja